

האלוהים ושמואל תמיר

על דיברי נבואה של שמואל תמיר המנוח (תמיר), העולם הזה 1.7.87.
ברבע שבת שמואל תמיר צדק כאשר התריע, בשעתו, 'אלוהים ישמור על המדינה, אם אתם (אנשי חרות) תגיעו לשלטון'
ובלי לפגוע ברגשות של מישור, נרמה לי שמתר לקבוע, אחרי עשר שנות שלטון אנשי חרות בארץ, שגם אלוהים לא הצליח לשמור.
שימעותן ברבגל, חדרה

החטאת המטרה

על ספר חדש (הימים הנוראים של אדם קלר), העולם הזה 17.6.87.

לא כל מי שכותב על קירות, יכול לכתוב גם ספרים. הכתבה האוהדת על אדם קלר, השוכן בן ה-33 שראה כי טוב, ואחרי שפירסם מהגיגותיו על קידוח בתים ורחובות, החליט להיות סופר בישראל (והולנד), לא עסק בתוכן הספר (ימים נוראים) עצמו.

המאמץ (והכישורן) שהשקיע קלר בכתיבת סיפורו המקיף ראוי להערכה, אך, למרבה הצער, מאמץ זה החטיא את המטרה: אי אפשר לסקור את המאבק הפוליטי והציבורי המתקיים עתה, ובעשרים השנים האחרונות, בארץ, מבלי לחזור למקורות.

לדוגמה בשטף עטו מרגל קלר (המעיד על עצמו, כי הגיע לפעילות פוליטית דרך תנועת תנועת של העולם הזה-כוח חדש) על המיפלה הפוליטית אליה השתייך כשהגיע לבגרות, ועל סיעתה כנגסת, אין בספרו אפילו מילה אחת על תנועת העולם הזה-כוח חדש, שהתייצבה לבחירות בשנת 1965 עם מצע שכלל הכרה הדדית בהגדרה עצמית של שני העמים, היהודי והפלסטיני, ודרישים בשלום של שתי מדינות, ישראל ופלסטין.
אלכס מסיס, ניו-יורק

מהקים או מזגנים

עוד על הקפדתו הקיצונית של חשב שרות בתי-הסוהר (מנגנון), העולם הזה 24.6.87 ואילך.

גם אני סבורה שדין פרוטה כדין מאה, אך מצד שני, אירעה כהוצאה של כמה עשרות שקלים לרכישת סוודר לגונדר שהוא נציג השרות, הוא מה שנקרא בלועזית חיסכון של מהדקינייר, כמו אותו איש-מינהל העובר לעיתים מזומנות כמיש-רדים של החברה בה אני עובדת והמקפיד לאסוף אחד לאחד את מהדקינייר המשומשים, אך איני נו חושב כלל לסגור את המזגנים בחדרים הטור פים חשמל.

איך חולפת התהילה

על מודעות-פירסומת משנות ה-30 (נוסטלגיה, התרגשות ותודה, העור-לם הזה 1.7.87).

למראה מודעות הפירסומת (של ריבתי-מיקפא ומישהו נגד עבריים) מן הימים כהם אפשר היה להסתפק בעיר תל-אביב במיספר טלפון בעל ש' לוש ספרות, אפשר רק לומר: איך חולפת התהר לה' או 'לך, דע, מה היה בסופר'.

חברת ספינס והכי שזרעה את הריבה 'העשויה מפירות טריים' (הכי טהורה), היתה לימים, ערב סיום המנדט הבריטי, אחת ממטרות התקפות הקבע של אירוגני המחותרת 'אצל ולח', שראו בספינס נציג נכבד של השליטון הור (ספינס שימשה כיועץ לרוב הסחורות לארץ, שהיו, בשנות מלחמת-העולם ולאחריה, בקיצוב), וחברת איקה פארבן, יצרנית הכימיקלים הגרמנית תודעת (שהציעה את המישהו להש' מרת, 'השרץ המגועל', היתה לימים אחת המעסיקות האכזריות ביותר של עובדי-רפיה בגרמניה תאצית.

היסטוריה אפריקאית

כיצד הפכה טנגניקה לסונזיה (מיכתבים), העולם הזה 8.7.87.

היה בדיוק כך, שמייד כשטנגניקה יצתה מידי הבריטים היא שינתה טנגניקה (שאגב, היתה משך גרמנית, לפני שהבריטים הש' ב-1920), נשאה את שמה זה גם יאת, אך במשך שלוש שנים בלבד.
ש' האי השכן נזיכר (המיושב צאצ' סחוריעברים ערביים) קיבל את (המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקידים:

האיש שאינו משקר

גבירתי, אני לא משקר לעולמו מסביר אר' נסמ יפת בארוחת-צהריים פרטית בשדרה החמישית בניו-יורק. העליתי את המושג לניגן: 'מדוחת רפנה ברק, והוא אימץ אותו במהירות: תמיד היו כאלה שעשאו אותי'.
חוץ מזה, הוא התלהב מהתיזה שלה, שהיא בה כלפיו נובעת מכך שהוא תרבותי. המני כילישעבר מדבר לראשונה על הכל: על חיים שיף ועל האחים הורביץ, על צדיק ביוו (מי קבע שהוא גאון?) וגם על אשתו לשעבר.

הטוב, הרע והמכוער

כמו בכל מערכון, יש הגיבור הטוב: אוליבר נורת', תכולה-עניינים, קציני-הנחתים האמיץ שאוהב את אמריקה ואת המפקד. ויש חבריו הטובים, כמו אמירם ניר, יש הרעים: הקומוניסטים ובני בריתם. ויש המכוערים: הפוליטיקאים השואלים אותו שאלות קשות ומפקפקים כי כנותו. מה חלקה של ישראל במערכון הוליוודי פשטני זה?

מריבת הסניגורים

על מה בדיוק הסתכסכו ביניהם סניגוריו של ג'ון דמיאניז'ק, ומדוע מיטטר הנאשם את אחד מהם? מדוע התרגזה מישפחת דמיאניז'ק על השובר נות-הטלפון של מרק ארקנור ואיזה מיסמכים חדשים נתגלו לפתע סיתאום באמריקה?

אתה והשקל הכוכבים

נכשלו בבורסה

חווה העתידות הרצל ליששיץ ניסה למכור את כישוריו האסטרולוגיים בבורסה של וול-סטריט. הכישלון נרשם בכוכבים • הוצאת הספרים רנדום קנה את שוקן-אמריקה • אלי (סמו) ספשווד יקנה מלונות מחיים שיף, בעזרת שרגא בירן • דויד סופר רוצה לחזור ארצה.

הזייפן ממזגנה קארלו

שבתאי קלמנוביץ, שהסתבך בהמחאות מווייפות כי 2 מיליון דולר, מספר את גירסתו: איך נסע ברולס-רויס של נשיא רומניה, כיצד הכיר ומטכיל אפריקאי בשם מומו ומדוע הסתבך כסניף הבנק כמזגנה-קארלו, כש' כסך הכל רצה לעשות טובה לחבר.

ידידת דולצין נתפסה בשחיתות

ידידתו הקרובה של אריה דולצין (בתצלום) נתפסה כמעשה שחיתות בסוכנות בניו-יורק. יריביו, החשים בעת בחולשתו, מכים בו במקומות הכואבים — בין ה' שאר, באמצעות האשה שלדע' תם היא המאהבת הסודית שלו.

דברי אלי' בבגדים

כל יום מתנהל ברחוב רבי-שיח של אופנה. הבגדים מספרים על לובשיותם, בטון בטוח ושקט, המש' איד מקום לסלנג אישי עצמאי, קצת המור וקריצה — וכל זה כמיבטא אמריקאי קליל.

כתבת השער האחורי:

הלם אבי רן

אבי האמין באלוהים, אומרת גלית האבלה (בתצלום), גם אני האמנתי. היום אני לא מאמינה עוד. איך אפשר להאמין באלוהים? חברתו החיילת בת ה-19 של אבי רן, שהיתה איתו ליד מקום האסון, אבי ואמו של שוער הכדורגל, שחקנים, חברים ו עוד רבבות אלמונים בכו ללא כל בושח 1966 עם ביצטריון בחיפה.

שמיר היכה שוב

כל מי שוילול ביצחק שמיר, הופתע השבוע ונחל אכזבה. ראשהמשלה הצליח לחסום את אריאל שרון בתוך מילגתו ולכתר את שימעון פרס בתוך ממשלתו — והוכיח ליריביו מיהו בעל הבית.

נסיכה בתל-אביב

אמירה (בערבית: נסיכה) חסן, צעירה ערביה מעכו החיה בל תל-אביב והעוברת בעיתון עברי, מספרת על חלי ערבי העברית הגדולה ביותר, על ילדותה, החינוך שקיבלה, על יחס היהודים אליה ועל יחסה לארץ, לבני שני העמים — ולאחרותה.

שופט שובב

שמואל מינצ'ר, שופט שלום בבאר-שבע, לחם במישטרה ובבית-המשפט המחוזי. האם הוא ליר ברל נאור השובב, או תימהני רר דף סירפוס? מדוע רועדת מפניו מערכת המשפט השמרנית?

איזה ביזבוז

אורי אכנרי ממשיך לספר על שמואל תמיר המ' נוח: כיצד הגיעו שניהם באותו הזמן לכנסת, איך הרויח הפרקליט הלאומן מנדט על חשבון רק"ח, איך הצליח להדהים ולהשתלט על ר"ש, הטרגדיה שנחל בחייו הפרטיים ואיך ביזבו את כישורונותיו הרבים. אופיו היה בעוכריו — איזה ביזבוז!

דף חדש לשון מובסת

שלושים שנה אני מורה ללשון עברית שבה חברי לב יזופי. היום, אני מורה ללשון עברית מובסת: 'הזובסה והזשולה בקאסבה של שכם וברדוברת ג'נין עליידי חיילי הכיבוש — כותב איתן קלינסקי בשירו. נתן זך ממשיך בסדרת רשימותיו על אחד החשובים במבקרי הספרות בישראל. הפעם הוא מתאר את מה שהוא מכנה 'צמיחתה של האימפריה הארגזינית'.

רחל המרחלת מדווחת:

יהודים גאון לא מאוהב ואין לו כל רומאן • האר' הכה התל-אביבית האל' מונית של פלסידו רוי' מינגו — פקידה בשם רינה • אחרי שלא הלך לה עם צביקה פיק ועם האירוויזיון, מצאה הסינצניקית ראומה תירוש (בתצלום) סוף-סוף אהבה: דני זיתני • גרשון רוזוב נשוי לפנניה • דניאל ישינסקי עיקבית כי שמות — שוב יש לה אלון.

המרורים הקבועים:

מיכתבים - סוגיה וחולתול 3
איגרת העורך - ניקלה ונאלח 4
הנדון - קאובוי 5
במדינה - כתובת בכנסיה 9
תשקיף - רצח ראש-השב"כ 10
אנשים - עוף בשם פרס 12
יומן אישי - על שמותה 14
דף חדש - דם מילולי 18
אתה והשקל - שלום לשלום 20
תמרורים - חמישה מיליארד 20

זה וגם זה - מיספר חזק 21
לילות ישראל - עדנה פלידל ושות' 22
קולנוע - דודה של וודי 24
ראיין השבוע - עם אמירה חסן 25
רחל מרחלת - על כל העולם 30
תשבץ - סוף 32
הורוסקופ - סרטן ידוע לשימצה 33
הוי - דבר הרב 40
שידור - איפה הסובייטים? 41
עצם העניין - לינדה לינדה 42